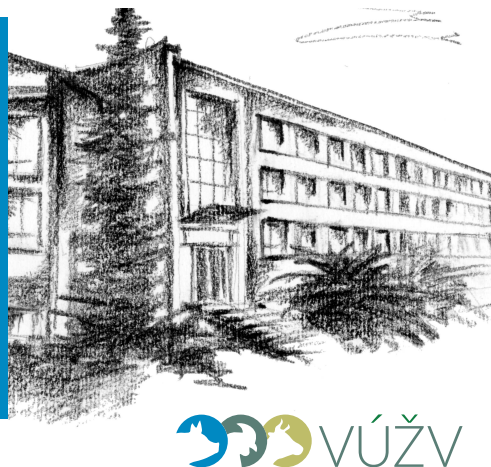

VÚŽV

Bulletín

1/2021 | VĚDA - VÝZKUM - INOVACE

Úspěšný odchov kanečků přeštického černostrakatého prasete

Na účelovém hospodářství v Netlukách, které zajišťuje projekty v rámci Národního programu konzervace a využití genetických zdrojů zvířat, se ve spolupráci s Národním referenčním střediskem pro genetické zdroje zvířat podařil úspěšný odchov plemenných kanečků přeštického černostrakatého prasete pocházející z ozdravujícího chovu.

Dva kanečci přeštického prasete jsou prostí náklady PRRS (Reprodukční a respirační syndrom prasat), jsou vhodné pro inseminační stanice i chovy, které mají zájem o přechod k režimu nákazy prostých plemenných chovů.

Pracoviště chovu prasat Výzkumného ústavu živočišné výroby, v. v. i. v Kostelci nad Orlicí zajišťuje projekty v rámci Národního programu konzervace a využití genetických zdrojů zvířat. Byl zde vytvořen konzervační nukleus přeštického černostrakatého prasete.

genetickezdroje.cz

Aktuální směry ve šlechtění hospodářských zvířat

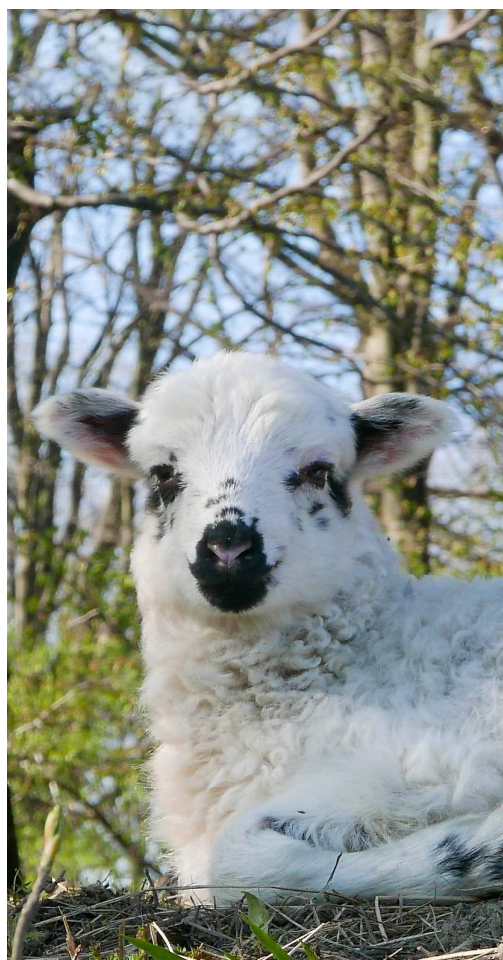
Dne 25. března 2021 uspořádalo oddělení genetiky a šlechtění hospodářských zvířat Výzkumného ústavu živočišné výroby, v. v. i. webinář na téma „Aktuální směry ve šlechtění hospodářských zvířat“. Na webináři byly představeny současné výsledky výzkumu oddělení genetiky a šlechtění VÚŽV s návazností na využití v zemědělské praxi.

Webinář je ke shlédnutí na YouTube.

Aktuální otázky chovu prasat

Ve čtvrtek 29. dubna 2021 uspořádala Česká technologická platforma pro zemědělství ve spolupráci s oddělením chovu prasat Výzkumného ústavu živočišné výroby, v. v. i. v Kostelci nad Orlicí webinář na téma Aktuální otázky chovu prasat. Webinář byl zaměřen na několik okruhů témat, počínaje výživou, welfare až po problematiku biosecurity a veterinární péče.

Webinář je ke shlédnutí na www.ctpz.cz.

On-line plenární zasedání Odboru živočišné výroby České akademie zemědělských věd

Předseda Odboru živočišné výroby (OŽV) České akademie zemědělských věd (ČAZV) doc. Ing. Petr Homolka, CSc., Ph.D. uspořádal dne 23. 3. 2021 plenární zasedání OŽV ČAZV. Na zasedání byly shrnuty činnosti odboru OŽV ČAZV v roce 2020: činnosti programových rad a hodnotitelských komisí veřejných soutěží; recenzní řízení vědeckých publikací; publikační činnosti, vzdělávání a poradenství; příprava výzkumného směru živočišné produkce do koncepce VaV 2023+; vyhodnocení soutěže Ceny ministra zemědělství za nejlepší realizovaný výsledek výzkumu a experimentálního vývoje a vyhodnocení soutěže Ceny ministra zemědělství pro mladé vědkyně a vědce.

Dále proběhla informace k činnosti časopisu Czech Journal of Animal Science (CJAS) – vývoj IF CJAS, citovanost článků, struktura článků publikovaných v roce 2020, propagace CJAS v roce 2020.

Na zasedání také vystoupil Mgr. Jan Radoš, ředitel Odboru vědy, výzkumu a vzdělávání s prezentací na téma „Aktuální informace z NAZV“ a Ing. Jan Syřůček, Ph.D. z VÚŽV, oddělení chovu skotu s prezentací na téma „Ekonomické aspekty výroby mléka“.

Na závěr zasedání byli přítomní informováni o udělených oceněních v roce 2020. Virtuálně byly předány ocenění členům OŽV ČAZV nominovaných v roce 2021.

133 certifikovaných metodik

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i. vydává od roku 2008 edici certifikovaných metodik. Každoročně do výčtu titulů přibývají témata, která jsou pro chovatele, projektanty, manažery, ale i pedagogy a studenty natolik zajímavá, že se metodiky dostaly do jejich podvědomí jako kvalitní zdroj informací.

Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i. vydal od roku 2008 do 2020 celkem 133 certifikovaných metodik.

Některé certifikované metodiky získaly ocenění za mimořádné výsledky výzkumu a experimentálního vývoje - Cenu ministra zemědělství za nejlepší realizovaný výsledek výzkumu a experimentálního vývoje.

1. místo v kategorii Cena ministra zemědělství za nejlepší realizovaný výsledek výzkumu a experimentálního vývoje získal v roce 2020 Ing. Radko Loučka, CSc. z Výzkumného ústavu živočišné výroby, v. v. i. za výsledek druhu certifikovaná metodika „Měření ztrát silážování“.

Uznání ministra zemědělství a předsedy ČAZV za kvalitní dosažené výsledky získal v roce 2019 Ing. Jindřich Kvapilík, DrSc. z Výzkumného ústavu živočišné výroby, v. v. i. za výsledek druhu certifikovaná metodika „Kalkulace ekonomických ukazatelů výkrmu býků“.

vuzv.cz/publikace-edicni

Certifikovaná metodika

SILÁŽNÍ PŘÍŠADY A PŘÍPRAVKY

Cíl metodiky

Cílem této metodiky je poskytnutí jednotných a komplexních informací o silážních přísadách a přípravcích tak, aby byly pro zemědělce všechny podstatné a potřebné informace na jednom místě, a aby tyto informace mohly být využívány pro rozhodování v provozním procesu přípravy siláží.

„Silážní přísadou“ se rozumí podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1831/2003 technologická doplňková látka, která je určena k aplikaci do siláže ke zlepšení její kvality, aerobní stability či produkce. „Silážní přípravek“ je složen z jedné nebo několika přísad, případně jiné látky, jež mají za úkol upravit prostředí, dodat živiny a/nebo jiné specifické látky. Pro biologické přípravky se vžil označení „inokulanty“, pro chemické přípravky „konzervanty“. Konzervanty je širší označení, nejsou určeny pouze do siláží, patří mezi ně také látky nebo případně mikroorganismy, které chrání krmivo před poškozením způsobeným jinými mikroorganismy nebo jejich metabolity. Označení „aditiva“ je určeno pro všechny technologické doplňkové látky, ale i pro senzorické doplňkové látky, výživové doplňkové látky a chovatelské doplňkové látky.

Uplatnění metodiky

Metodika najde své uplatnění především v zemědělské praxi u velkých, středních i malých zemědělců, kteří silážují pícniny pro použití v chovech hospodářských zvířat a v bioplynových stanicích.

Metodiku mohou využívat také poradci zemědělských podniků či pracovníci služeb pro zemědělství.

Metodika je určena také zemědělským oborovým svazům, aby byla k dispozici na jejich jednáních a seminářích.

Stejně tak bude k dispozici na seminářích, které bude pořádat Výzkumný ústav živočišné výroby, v. v. i. nebo na kterých bude někdo z autorského kolektivu přednášet.

Metodika bude také poskytnuta pracovníkům univerzit a středních škol se zemědělským zaměřením, aby mohla být využita pro výuku studentů.

Předložená metodika má ambice být zásadním dokumentem, podle kterého se mohou pracovníci zemědělské praxe, poradenství, výzkumu a školství řídit při své činnosti, a na který se mohou odkazovat.

Ekonomické aspekty

Při zavedení postupů uvedených v metodice a lepším výběru silážního přípravku lze předpokládat snížení ztrát u siláží minimálně o 1 %, což může při optimalizaci krmivové základny, respektive při optimalizaci krmných dávek (TMR) pro dojnice hypoteticky znamenat významné zlepšení užitkovosti hospodářských zvířat, případně vyšší produkci plynu v bioplynových stanicích.

citace....

Věda populárně

MODERNÍ METODY VÝŽIVY DOJNIC

Výživa vysokoužitkových dojnic je dnes složitý proces, zahrnující výběr a zajištění vhodných krmiv, stanovení a hodnocení jejich kvality, sestavení a optimalizaci krmných dávek, jejich správnou tvorbu a systém krmení, ověřování kvality a stravitelnosti těchto krmných dávek a dále sledování reakce zvířat na tyto krmné dávky, jak ve výši produkce, tak v oblasti zdraví.

Mezi metody hodnocení kvality krmiv a krmných dávek jsou zařazovány jak smyslová posouzení, tak i laboratorní metody pro stanovení chemického složení. Dalšími důležitými parametry pro následné sestavení krmných dávek je stanovení stravitelnosti krmiv. Tento ukazatel se stanovuje in vitro, tedy laboratorně, s využitím průmyslových enzymů nebo in situ, speciálním postupem přímo v batoru zvířete. Jedny z nejmodernějších možností, jak sledovat pochody v trávicím traktu přežvýkavců, zejména v batoru a dále celkové zdraví zvířat jsou tzv. „žvejkometry“ či pH sondy. První zařízení umožňuje monitorovat dobu, po kterou kráva žere či žvýká a dále fyzickou aktivitu zvířete (pohyb). Doba žraní a žvýkání popisuje pohodu zvířat a případně v aktuálním čase upozorňuje na možné zdravotní problémy.

Výše aktivity zvířete může upozornit na výskyt říje či na zdravotní problémy končetin. pH sondy jsou jednou ze součástí moderního sledování zdravotního stavu dojnic, zejména v batoru, kdy umožňují průběžné měření pH a teploty batorového prostředí a při vyšším výskytu kritických hodnot včas upozorní na počínající zdravotní problémy (acidózy), díky čemuž lze buď zajistit individuální léčbu zvířete, nebo změnou krmné dávky ovlivnit zdravotní stav celé skupiny zvířat.

Téma přesné výživy využívající nejnovějších monitorovacích zařízení a počítačových systémů se stalo hlavním tématem výzkumu vědeckého týmu VÚŽV, zapojeného do mezinárodního projektu AFarCloud (Project Agregate Farming in the Cloud ECSEL Project 783221 a MSMT 8A18005).

KOUKOLOVÁ, Marie, HOMOLKA, Petr, KOUKOLOVÁ, Veronika a JANČÍK, Filip. *Evaluation of ruminal crude protein degradation of common feeds used in temperate climates*. *Indian Journal of Animal Research*, 2020, 54, 47-52. ISSN 0367-6722.

LOUČKA, Radko, HOMOLKA, Petr, JANČÍK, Filip, KOUKOLOVÁ, Veronika, KUBELKOVÁ, Petra, TYROLOVÁ, Yvona a VÝBORNÁ, Alena. *Jak zajistit vhodnou fermentaci v silážích a v batoru dojnic*. Praha: Agrární komora České republiky, 2020, 78 s. ISBN 978-80-88351-14-6

LOUČKA, Radko, VÝBORNÁ, Alena, TYROLOVÁ, Yvona, ŘEHÁK, Dalibor, KOUKOLOVÁ, Veronika, KUBELKOVÁ, Petra, JANČÍK, Filip a HOMOLKA, Petr. *Krmné dávky pro dojnice s využitím precizního zemědělství*. *Náš chov*, 2020, roč. 80(3), s. 68-72. ISSN 0027-8068.

ŠKOLA NA FARMĚ

aneb

Raději jednou vidět než stokrát slyšet

Výzkumný ústav živočišné výroby, v.v.i. v Uhřetěvsi je již několik let zapojen do programu vzdělávání a popularizace zemědělství. Umožňuje žákům základních škol a jejich pedagogům seznámit se přímo v provozních podmínkách farmy s chovem hospodářských zvířat. Program se nazývá Škola na farmě. VÚŽV si tak klade za úkol alespoň malým dílem přispět k celkové osvětě mladé generace v této oblasti. Snahou je hravou formou přitáhnout pozornost dětí k základním informacím o chovu hospodářských zvířat, především skotu a prasat. Jeho mottem je staré, ale dobré: „Raději jednou vidět, než stokrát slyšet!“

Průvodcovaná stezka po farmě v Netlukách se skládá z teoretické a praktické části. V učebně farmy je pro žáky připravena stálá expozice krmiv s praktickou ukázkou a „poznávačkou“ jednotlivých složek (komponentů) krmiv pro chov skotu a prasat. Žákům jsou také poskytnuty základní informace o chovu skotu a prasat.

V jednotlivých stájích se žáci seznámí s plemeny chovaných hospodářských zvířat, jejich exteriérem, životními projevy a potřebami, péčí o ně, způsoby chovu a chodem farmy.

Dětem je umožněn blízký kontakt se zvířaty, včetně rozšířené manuální aktivity – přikrmování a přikrmování telat, tzv. „nakrm si své tele“.

Projekt je v roce 2021 realizován s finanční podporou hlavního města Prahy.

